

ОПШТИНА БОСИЛЕГРАД

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О
БУЏЕТУ за 2019. годину

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
  - Појам буџета
  - Ко учествује у буџетском процесу?
  - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
  - Шта су приходи и примања буџета?
  - Структура планираних прихода и примања за 2019. годину
  - Шта се променило у односу на 2018. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
  - Шта су расходи и издаци буџета?
  - Структура планираних расхода и издатака за 2019. годину
  - Шта се променило у односу на 2018. годину?
  - Расходи буџета по програмима
  - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
  - Најважнији капитални пројекти
  - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Босилеград за 2019. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Босилеграда у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Владимир Захаријев
Председник општине

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општински јавни правобранилац
- Општинска управа

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (Основна школа и Гимназија)
- Здравствене институције (Дом здравља и Апотека)
- Јавна предузећа и буџетски фондови
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Туристичка организација Босилеград
- Предшколска установа Дечја Радост
- Установа Центар Културе Босилеград
- Народна Библиотека Христо Ботев
- Месне заједнице

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

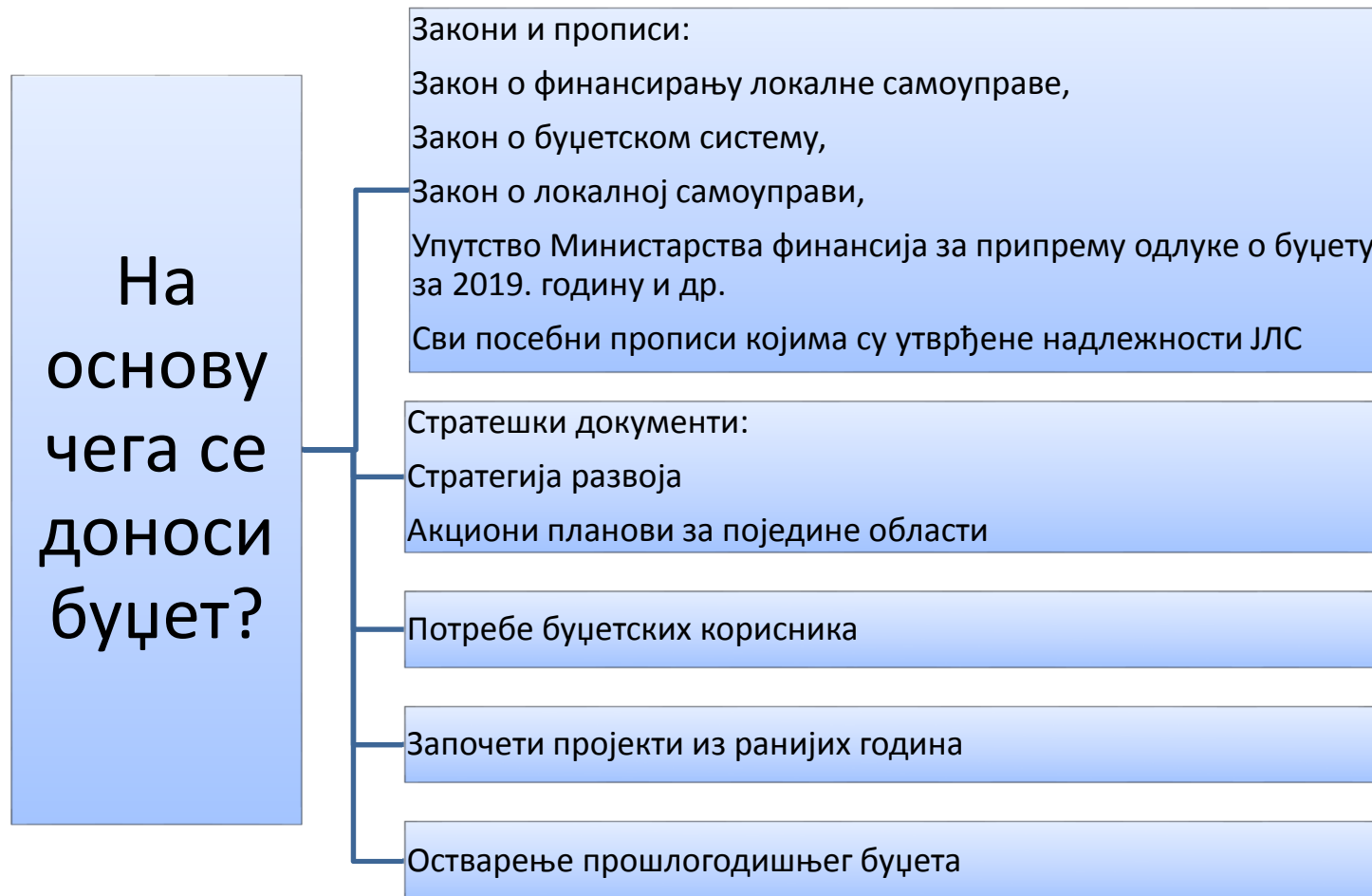
Приликом дефинисања овог, за општину Босилеград најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

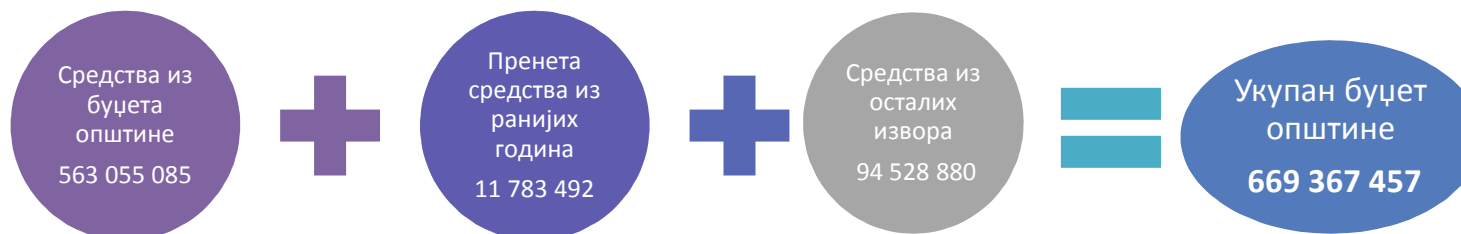
Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања општине Босилеград за 2019. годину износе

669 367 457 динара

- Одлуком о буџету општине Босилеград за 2019. годину планирана су средства из буџета општине у износу од 563 055 085 динара, пренета средства из ранијих година у износу од 11 783 492 динара и средства из осталих извора у износу од 94 528 880 динара.

Шта су приходи и примања буџета?

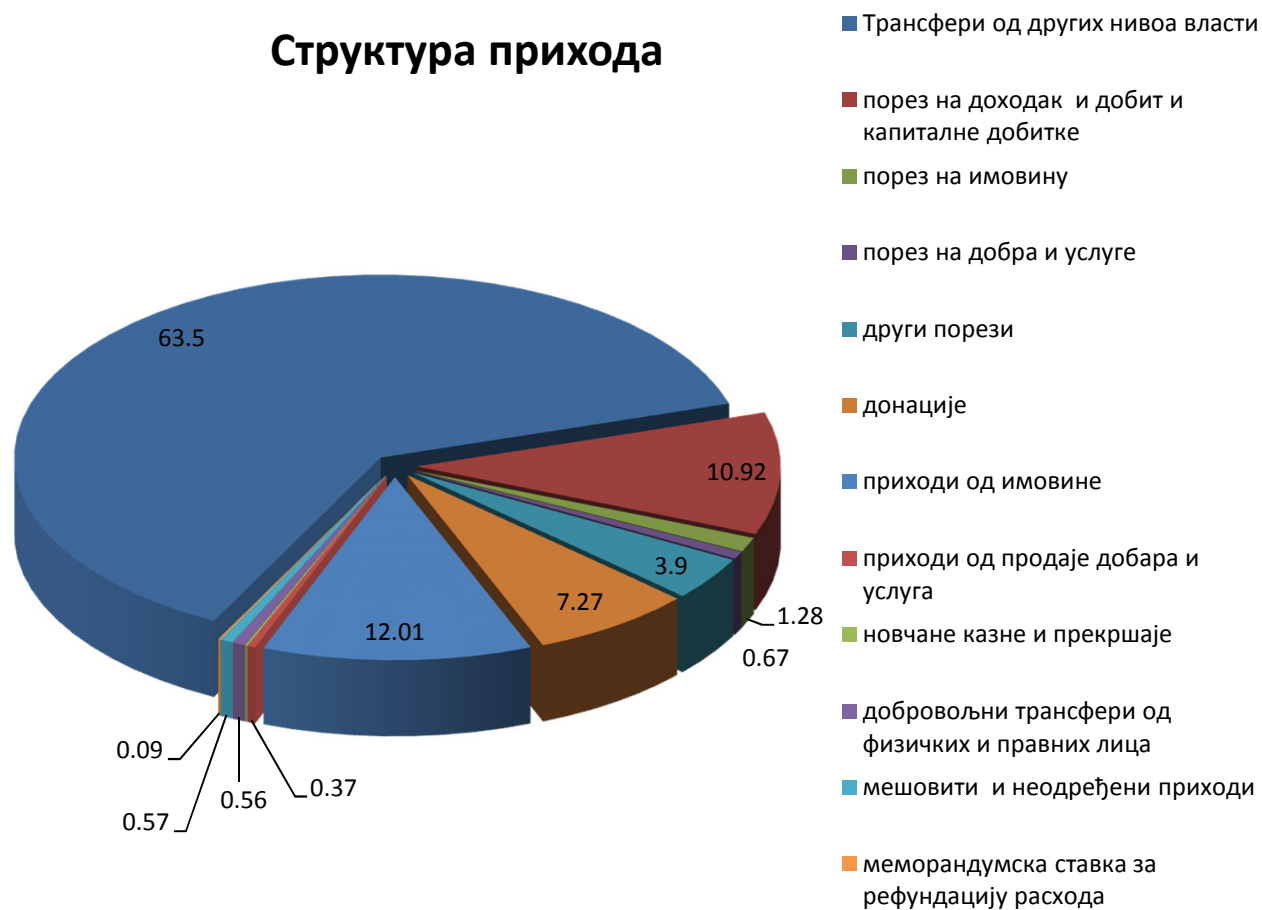
Порески приходи	<ul style="list-style-type: none"> • Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат
Донације и трансфери	<ul style="list-style-type: none"> • Донације се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити наменски (за тачно утврђене намене) или ненаменски (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе) .
Непорески приходи	<ul style="list-style-type: none"> • Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорних или законских одредби (казне и пенали)
Примања од продаје нефинансијске имовине	<ul style="list-style-type: none"> • Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву општине.
Примања од задуживања и продаје финансијске имовине	<ul style="list-style-type: none"> • Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа општина. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа општина
Пренета средства из ранијих година	<ul style="list-style-type: none"> • Представљају вишак прихода буџета општине који нису потрошени у претходној буџетској години и пренета неутрошена наменска средства

Структура планираних прихода и примања за 2019. годину

Структура планираних прихода и примања за 2019. годину

Структура прихода

Шта се променило у односу на 2018. годину?

- Укупни приходи и примања наше општине у 2019. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2018. годину за **64 488 927** динара, односно за **10,7 %**.

- **Пренета неутрошена средства из претходне године** су смањена за 15 543 979 динара.

- **Порески приходи** су повећани за 5 843 660 динара.
- **Трансфери** су повећани за 32 955 761 динара.
- **Донацијесу** повећане за 34 040 801 динара.
- **Остали приходи** су повећани за 7 192 684 динара.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2019. години из буџета износе:

669 367 457 динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене

- **Расходи за запослене** представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника

Коришћење роба и услуга

- **Коришћење роба и услуга** обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.

Дотације и трансфери

- **Дотације и трансфери** су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.

Остали расходи

- **Остали расходи** обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.

Субвенције

- **Субвенције** се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.

Социјална заштита

- **Социјална заштита** обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.

Буџетска резерва

- **Буџетска резерва** представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.

Капитални издаци

- **Капитални издаци** су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2019. годину

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2019. годину

План расхода за 2019.годину

Шта се променило у односу на 2018. годину?

Укупни трошкови наше општине у 2019. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2017. годину за **64 488 927** динара, односно за 10,7 %. динара.

- **Расходи за запослене** су смањени за 2 245 355 динара
- **Донације и трансфери** су смањени за 221 215 динара;
- **Расходи за социјалну заштиту** су смањени за 8 258 690 динара
- **Остали расходи** су смањени за 5 570 127 динара

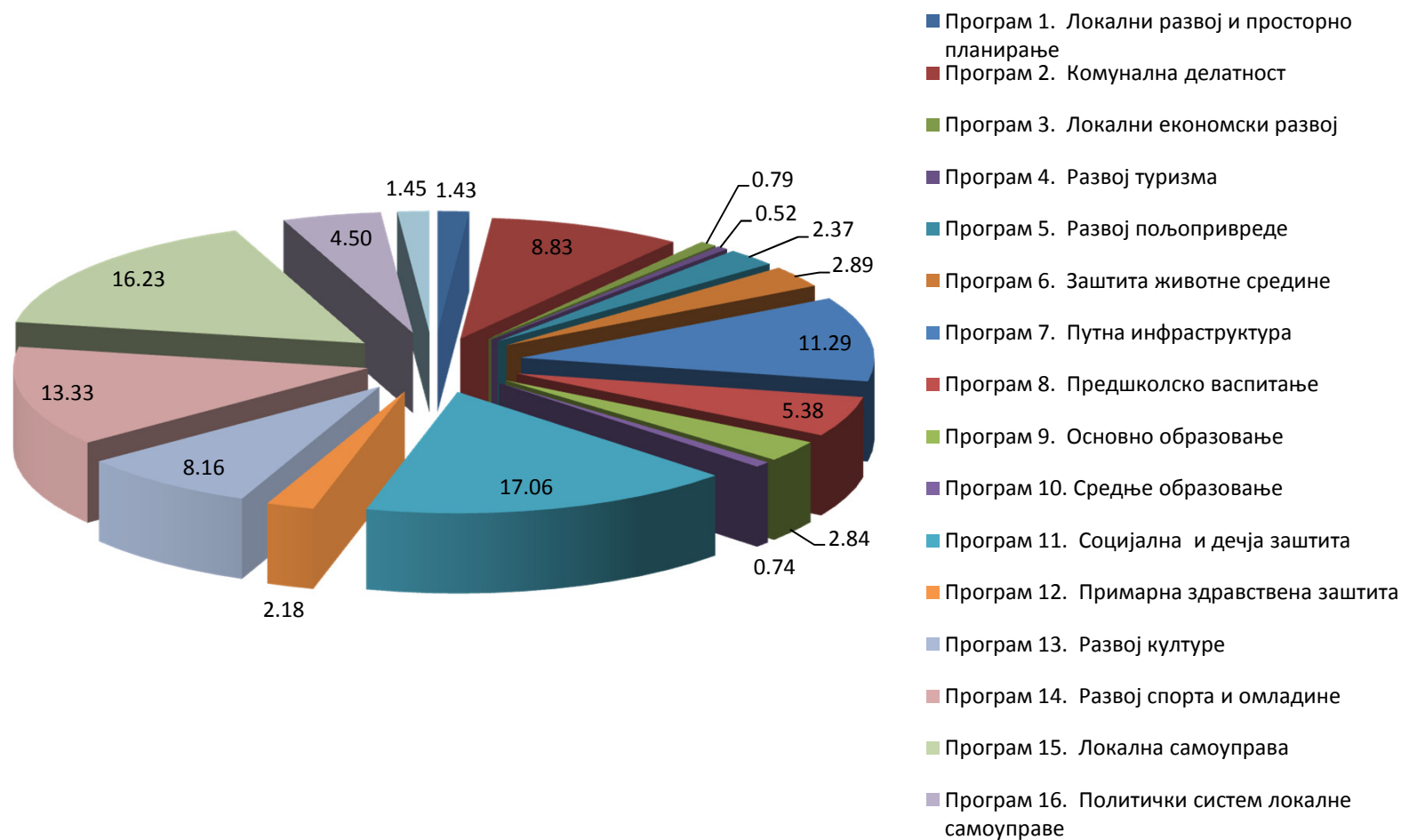
- **Расходи за робу и услуге** су повећани су за 2 187 270 динара;
- **Субвенције** су повећани за 758 000 динара;
- **Капитални издаци** су повећани су за 74 939 044 динара
- **Средства резерве** су повећана за 2 900 000 динара

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2019. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	9.569.835,00	1,43
Програм 2. Комуналне делатности	59.089.356,00	8,83
Програм 3. Локални економски развој	5.300.000,00	0,79
Програм 4. Развој туризма	3.499.000,00	0,52
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	15.885.068,00	2,37
Програм 6. Заштита животне средине	19.350.849,00	2,89
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	75.596.506,00	11,29
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	35.985.484,00	5,38
Програм 9. Основно образовање и васпитање	19.000.000,00	2,84
Програм 10. Средње образовање и васпитање	4.922.830,00	0,74
Програм 11. Социјална и дечија заштита	114.222.152,00	17,06
Програм 12. Здравствена заштита	14.582.157,00	2,18
Програм 13. Развој културе и информисања	54.646.501,00	8,16
Програм 14. Развој спорта и омладине	89.199.063,00	13,33
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	108.665.209,00	16,23
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	30.143.583,00	4,50
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	9.709.864,00	1,45
Укупни расходи по програмима	669.367.457,00	100,00

Структура расхода по буџетским програмима

Расходи буџета расподељени по директним индиректним буџетским корисницима

Р. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2019. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	ДБК Скупштина општине	11 298 656	1,69
2.	ДБК Председник општине	6 825 515	1,02
3.	ДБК Општинско веће	17 434 412	2,60
4.	ДБК Општинско јавно правобранилаштво	1 282 100	0,19
5.	ДБК Општинска управа (пројекти и остали типови буџетских корисника у оквиру раздела оу)	548 554 575	81,95
6.	- ИБК Месне заједнице	3 217 902	0,48
7.	- ИБК Центар за културу Босилеград	29 491 153	4,41
8.	- ИБК Народна Библиотека Христо Ботев	15 165 660	2,26
9.	- ИБК Предшколска установа Дечја Радост	35 985 484	5,38
10.	- ИБК Туристичка организација	112 000	0,02
	укупно:	669 367 457	100,00

Најважнији капитални пројекти

опис	2019	2020	2021
„Израда ел.инст.а за потребе уградње клима уређаја на згради општине Босилеград“	1.050.000,00		
Замена спољних прозора и врата и уградња клима уређаја на згради општине Босилеград -извор 07	1.771.920,00		
Замена спољних прозора и врата и уградња клима уређаја на згради општине Босилеград--извор 01 и извор 07	4.024.944,00		
Замена постојећих светиљки ул.светљења ЛЕД светиљкама у општини Босилеград	2.363.000,00	21.267.700,00	
Израда пр. и пр. Док. "мала фотонапонска соларна електрана на крову произ. Објеката"сушаре"Босилеград-извор 07	500.000		
израда плана превентивних мера и процене угрожености-извор 7	590.000,00		
израда студије акустичности-извор 7	700.000,00		
Израда акта о пррзика и заштите лица, им. и пословања за зграде Општине Босилеград и фабрике Кобос и чарапаре	150.000,00		
Пројекат незавршених радова , као и радова на санацији оштећених позиција доградња по главном пројекту -Спортска -школска сала у Босилеграду прва фаза(11562539 извор 06 и 855910 извор 13)	12.418.449,00		
Реализац. пр. "Изградња градског базена " 8400000 извор 01, 16000000- извор 7, 8 000.000 из 06 и 3404686 извор 08)	35.804.686,00		
Пројекат:"Доградња дечјег вртића Босилеград	7.421.845,00		
Реализација пројекта реновирање цркве у с. Извор (извор 15)	1.172.320,00		
Реализација пројекта Изградња мале цркве у насељу Изворштица 1028684 извор 07 и 1028684 извор 01	2.057.368,00		
Пројекат набавка опреме за Дом Здравља у Босилеграду	307.000,00		
„Из. улице изнад стадиона са западне стране од улице Душанове до улице Кеја Драговиштица према Рајчиловци“	500.000,00	3.000.000,00	6.150.000,00
„Изградња улице од улице Радничке до улице 22.децембар“	1.120.000,00	6.600.000,00	
Израда фекалне канализације насеља Магурка и Изворштица и насеља Добри Дол (По програму ЈП Услуга)	1.500.000,00		
Израда фекалне канализације насеља Радичевци (По програму ЈП Услуга)	1.000.000,00		
Пројекат колектор фекалне канализације града Босилеграда и села Рајчиловци (По програму ЈП Услуга)	200.000,00	1.100.000,00	26.613.890,00
Израда атмосферске канализације-одводњавање насеља Магурка (По пр.ЈП Услуга)	578.000,00		
Израда атмосферске канализације у улици Христо Ботев у Босилеграду-I део I фазе (По програму ЈП Услуга)	1.500.000,00	1.262.358,00	
Изградња ЗОО објекта I фаза	200.000,00	300.000,00	
Изградња ЗОО објекта I фаза	1.000.000,00	500.000,00	
Изградња сточне пијаци I фаза	1.000.000,00	1.000.000,00	
Пројекат привођење намени објекте бивших караула за развој туризма	50.000,00		
Пројекат привођење намени објекте бивших караула за р. Тур. р -машине и опрема	50.000,00		
Наставак пројекта за водоснабдевање Босилеграда Рода извор 01	44.958,00		
Наставак пројекта за водоснабдевање Босилеграда Рода 01	1.059.329,00		
Наставак пр. за водоснаб. Босилеграда Рода 17855676 извор01 ,17746500-извор06	35.602.176,00		
Израда система за наводњавање и одводњавање--извор 7	1.200.000,00		
Пројекат Израда водовода за МЗ Милевци и МЗ Млекомонци (По пр.у ЈП Услуга)	3.200.000,00	818.645,00	
Пројекат Израда водовода за ромско насеље (По програму ЈП Услуга)	650.000,00		
Пројекат израда плана генералне регулације Босилеграда (извор 13)	334.460,00		
Пројекат израда просторног плана општине Босилеград (236000 извор 13, остатак извор 7)	1.388.000,00		
Пројекти за развој општине који у моменту доношења одлуке нису могли бити планирани	2.000.000,00		
<u>Изградња (суфинансирање) стамбено - пословног објекта на ул. М Тита</u>	677.375,00		
Пројекат израда прве измене плана генералне регулације Босилеграда (извор 07-231.000дин. и извор 01-231.000дин.)	462.000,00		
Пројекат израда друге измене плана генералне регулације Босилеграда (извор 07-308.000дин.)	308.000,00		
Пројекат израда треће измене плана генералне регулације Босилеграда (извор 07-)	900.000,00		
Израда пројектне документације за АБ мост код бензинске пумпе у Босилеграду	900.000,00	1.100.000,00	

ОСТАЛИ КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ

Зграде и грађ објеката-санација зграде	31 000,00		
Машине и опрема-компјутерска и др опрема	2 150 750,00		
Набавка опреме за потребе општине у хитним случајевима и ванредним ситуацијама	200 000,00		
Унапређење остваривања права бугарске националне мањине у општини Босилеград-извор 01 15	106 687,00		231 647,00
<i>Машине и опрема-одржавање спортске инфраструктуре</i>	100 000,00		
Машине и опрема-канцеларије за младе	734 000,00		
Пројекат"Подршка присилним мигрантима и унапређење система управљања миграцијама-машине и опрема	121 280,00		
Реализација пројекта-Реконструкција ,санација и адаптација зграда здравства- Стари стационар-прикључак на ВиК мрежу	127 554,00		
опрема за техничко опремање ЈСП по плану за унапређење безбедности саобраћаја 110000,00 динара и остала опрема 72747,00 динара	182 747,00		
Пројектна документација-акциони план за заштиту животне средине	480 000,00		
Култивисана имовина за заштиту животне средине	550 000,00		
Зграде и грађевински објекти -предшколска установа	500 000,00		
Машине и опрема -предшколска установа	422 000,00		
Зграде и грађевински објекти-установе центар културе	250 000,00		
Машине и опрема установе центар културе	645 000,00		
Зграде и грађевински објекти-НБ Христо Ботев	380 000,00		
Машине и опрема НБ Христо Ботев	195 000,00		
Машине и опрема месних заједница	224 000,00		
В КАПИТАЛНИ ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ			
Машине и опрема за потребе Дома Здравља	850 000,00		
Зграде и грађевински објект за потребе Основне шкле	50 000,00		
Машине и опрема за потребе Основне школе	100 000,00		
Машине и опрема за потребе Гимназије	239 030,00		

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету општине Босилеград за 2019. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице општине Босилеград www.bosilegrad.org:

http://www.bosilegrad.org/sr/Budzet_opstine.aspx